

Birileri emekli olsun diye bekliyoruz!’

Üniversiteyi okumak bir dert, mezun olmak başka dert. Emeklerinin boşa gittiğini anlatan üniversiteli işsizlerin duyguları ortak: Hayal kırıklığı, işe yaramama hissi. “Asgari ücrete mühendislik yapmanı bekliyorlar” diyen de var, o kadar okuduktan sonra, İŞKUR yetkililerinin market kasiyerliği teklif etmelerini trajikomik bulan da...

Facebook'ta paylaş

WhatsApp

E-posta

Ece Piroğlu

Türkiye’de işsizlik oranları her geçen gün artarken

28 Temmuz 2019 Pazar, 22:58

en geniş dilimi ne yazık ki gençler oluşturuyor. Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) geniş tanımlı işsizlik verilerine göre, 15 yaş ve üstü işsiz sayısı 4 milyon civarında. Üniversiteli genç işsizler, geleceğe dair umutsuz ve mutsuzlar.

“İşsizlik karşısında neler hissettiğimizi kelimelere dökemeyiz” diyen üniversite mezunu genç işsizler, gazetemize yaptıkları açıklamalarda “Hayal kırıklığı, işe yaramama hissi, emeklerimizin ve yıllarımızın boşa gidişini izleme, psikolojik durumumuzun kötüleşmesi, aile ile sorunlar yaşama gibi çok sayıda sorun yaşıyoruz. İş başvurusunda tecrübe istiyorlar ama..” diyorlar.

İŞKUR verileri göre, Türkiye’de kayıtlı işsizlerin 899’u doktora yapanlar, 20 bin 592’si yüksek lisans ve 664 bin 507’si lisans mezunlarından oluşuyor. Üniversite mezunu gençlerle, işsizliği, sektörel durumu ve iş ararken yaşadıkları sıkıntıları konuştuk.

'Ya sevdiğim bir iş ya da buhran!'

Hande Akyol (24): 2 yıl önce Trakya Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. Genç bir öğretmen olarak yaklaşık iki yıldır işsiz olan Akyol, kısa bir dönem ücretli öğretmenlik yaptı. İşsiz olan Akyol, yaşadıklarını şöyle anlatıyor:

"Özel okullar, işe almak için genel olarak 5 yıl tecrübe istiyorlar. Takdir edersiniz ki çalışmaya başlamadan tecrübe edinmek imkânsız. Benim anladığım genç ve parlak nesile ihtiyaç duymadıkları oldu. Genç mimar, mühendis, öğretmen ve daha nicelerini bu şekilde bir köşeye itip buhrana sürüklüyorlar. Kapılar açılmıyor veya açılan kapılar tekrar yüzlerine kapanıyor. Ben bir öğretmenim ve işimi seviyorum.

Bir öğretmene tanınan haklara sahip olabilmek için yıllarca çeşitli sınavlara girip atanmayı beklemek zorundayım. Tabi bu süre zarfında daha ağır koşullarda, çok daha düşük bir maaşla işimi yapacağım ya da sevmediğim bir işi yaparak günden güne buhrana sürükleneceğim."

'Deneyim şartı önümüze set çekiyor'

Baycan Akar (29): Kocaeli Üniversitesi Karamürsel Meslek Yüksek Okulu Denizcilik Bölümü'nden 6 yıl önce mezun oldu. Akar da deneyim ve tecrübenin önlerine set çektiğini söylüyor ve ekliyor: "Ya birileri emekli olsun bıraksın onun yerine geçelim diye bekliyoruz ya da başka sektörlerde başka işler yapıyoruz."

'Nedeni nepotizm'

Mert Çelikoğlu (26)

4 yıl önce Dumlupınar Üniversitesi Siyaset Bilim ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Ardından yabancı dil eğitimi için Malta'ya gitti. Döndüğünde uzun süre iş bulamayan Çelikoğlu, akademik kariyer yapmak için yüksek lisansa başladı. Nepotizmin (akraba kayırma veya adam kayırma, öznel ve adil olmayan şekilde yapılan ayrımcılık) yoğun olarak yaşandığı akademiden ayrıldığını anlatan Çelikoğlu, "İşsizlik karşısında neler hissettiğimi kelimelere dökmem" diyor. Çelikoğlu şöyle konuşuyor: "Hayal kırıklığı, işe yaramaz hissetme, emeklerinin ve yıllarının boşa gidişini izleme, psikolojik durumunun altüst oluşu, aile ile sorunlar yaşama... Gençler doğru bir şekilde yönlendirilmiyor ve hiçbir şekilde kalifiye insan yetiştirilemiyor. Ben iş ayrımı yapmıyorum. Benim için bir garson, profesörden üstün olabilir. Ama ben bölümüm üzerine yönelip kendimi geliştirdikten, bu kadar emek verdikten sonra neden başka meslek yapmak zorunda kalayım? İşsizliğin en büyük nedeni bunlar ve nepotizm."

'Torpil her alanda ve fazla'

Kaan Aykut (23):

2 yıl önce Beykent Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu tam burslu makine teknisyenliği bölümünden mezun oldu. O günden beri mesleğiyle alakalı iş bulamadığını anlatan Aykut, hâlâ günlük ve genellikle öğrenci işleri ile uğraştığını söylüyor. Sektörde "ara eleman açığı var" denmesine karşın aslında gerçeğin öyle olmadığını, iş görüşmelerine gittiği zaman gördüğünü belirten Aykut, "İş ararken yaşadığım sıkıntılardan biri şu: Deneyim isteyip kimsenin deneyim vermemesi. Torpil her

alandanda ve fazlaca. Bu durum karşısında meslekten soğuma ve ülkeme hizmet etmeme gibi duygular içerisine girdiğim çok oldu. Zaten günümüzdeki beyin göçleri bunu gayet iyi açıklıyor. Gençler bence iş değil para beğenmiyor. Asgari ücrete mühendislik yapmanı bekliyorlar. O kadar okuduktan sonra, İŞKUR vb. yetkililerin dalga geçer gibi market kasiyerliği teklif etmeleri ise trajikomik” diyor.

‘Bitmek bilmeyen staj dönemi’

SARA A. (25):

Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo TV Sinema Bölümü mezunu. Sara A. birlikte mezun olduğu arkadaşlarının hiç birinin ana akım medyada staj yapma fırsatı bile bulamadığını anlatıyor. Sara A., erkek arkadaşlarının çoğunun polis ve askerlik mesleğini, kız arkadaşlarının çoğunun ise ücretli öğretmenlik, mağazalarda satış müdürlüğü, tezgâhtarlık gibi işler yapmak zorunda kaldıklarını söylüyor. Mesleğini sevmesine ve yapmak istemesine karşın çok zor şartlara maruz kaldığını söyleyen Sara A., “Okul bitince iş ararken yaşadığım en büyük sıkıntı gazetelerde bitmek bilmeyen staj dönemi. Ne zaman biteceği belli değil, seni ne zaman işe alacakları belli değil. Para vermeden uzun süre çalıştırılıyorsun” diyor.

Ucuz işçi çalıştırma çabası

ÖYKÜ DEMİRHİSAR (28):

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Edebiyat Bölümü’nden mezun olan Demirhisar, 2 yılı yakın bir zamandır iş bulmak için çabalıyor. Demirhisar’a göre, fen - edebiyat fakültelerinin her yıl fazla mezun vermesi, eğitim sektöründe iş bulmayı zorlaştıran en önemli etkenlerden. İş bulamadığı için tecrübesinin az olmasından dolayı işe alınmadığını kaydeden Demirhisar yaşadığı sıkıntıları şöyle anlatıyor:

“Benden daha küçük yaşta öğretmen veya hâlâ üniversitede öğrenci olan insanlar, tecrübe edinmek ve daha sonra daha iyi yerde iş bulabilmek için bu şartları kabul ediyorlar ve genelde bir ay dolmadan maaşlarını alamadan işten çıkartılıyorlar. Bu kadar çok mezun varken bedava işçi çalıştırmak kolay. Ben kimsenin iş beğenmeme gibi bir durumu olduğunu düşünmüyorum. Lisans mezunu olarak satış danışmanlığına başvurduğumda bana ‘Sen dört senelik mezunsun, kendi alanında iş bulamaz işten çıkarsın’ gerekçesiyle işe de almıyorlar. Ne kendi alanımda ne başka alanda iş bulabiliyorum sonuç olarak. Bir sürü kursa gitmiş, ekstra bir sürü eğitim almış, üç dil bilen arkadaşlarım da şu anda işsiz. Bunların iş bulmada etkili olduğunu düşünmüyorum çünkü şirketlerin çoğu ucuz işçi çalıştırma derdinde.”